

Lovforslag nr. L 91. Fremsat den 2. februar 1982 af energiministeren

Forslag

til

Lov om mærkning og oplysningspligt vedrørende forbrug af energi

§ 1. Energiministeren kan fastsætte bestemmelser om, at energiforbrugende artikler, apparater, maskiner, anlæg m.v. til husholdningsbrug eller til levering af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand kun må sælges eller udbydes til salg, såfremt disse eller deres emballering er forsynet med oplysning om energiforbrug og ydeevne på nærmere af ministeren foreskrevet måde.

Stk. 2. På tilsvarende måde kan energiministeren fastsætte bestemmelser om, at der ved salg af motordrevne køretøjer skal gives oplysning om køretøjets energiforbrug.

§ 2. Loven omfatter ikke salg af brugte varer.

§ 3. Energiministeren kan fastsætte bestemmelser om, at der i forbindelse med oplysning om energiforbrug skal gives andre forbrugeroplysninger, såfremt dette sker til opfyldelse af internationale forpligtelser.

§ 4. Energistyrelsen fører tilsyn med, at de regler, der fastsættes i medfør af loven, overholdes.

Stk. 2. Energiministeren kan overdrage tilsynet efter stk. 1 for enkelte produkter til anden myndighed.

§ 5. Tilsynsmyndigheden kan kræve meddelt alle sådanne oplysninger, som skønnes nødvendige for tilsynsvirksomheden.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at prøver af færdigvarer og emballage uden

vederlag skal indleveres til undersøgelse hos tilsynsmyndigheden eller et andet sted, som tilsynsmyndigheden anviser.

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan indhente teknisk bistand hos særligt sagkyndige institutioner eller organisationer.

Stk. 4. Energiministeren kan fastsætte regler om, hvem der skal afholde udgifterne ved undersøgelsen.

§ 6. Energiministeren kan fastsætte nærmere regler for adgangen til at klage over tilsynsmyndighedens afgørelser, herunder at afgørelser ikke kan indbringes for ministeren.

§ 7. Med mindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger efter § 5, stk. 1,
- 2) undlader at afgive oplysninger efter § 5, stk. 1,
- 3) undlader at efterkomme et påbud efter § 5, stk. 2.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab, anpartsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 8. Loven træder i kraft den 1. juni 1982.

§ 9. Loven gælder ikke for Færøerne.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Gennem en mærkning og oplysningspligt for energiforbrugende produkter er det hensigten at styrke forbrugernes muligheder for at vælge produkttyper med et lavt energiforbrug i forhold til ydeevnen. Samtidig tilskyndes producenterne til ud fra konkurrencemæssige synspunkter at fremstille produkter med et lavt energiforbrug og dermed bidrage til opnåelse af energibesparelser.

Forslaget understøtter de bestræbelser, som allerede er i gang i erhvervslivet med henblik på at fremstille energirigtige produkttyper. Mærknings- og oplysningsbestemmelser vil kun blive iværksat efter forhandling med erhvervenes hovedorganisationer, de berørte brancheorganisationer og forbrugerorganisationerne. Mærknings- og oplysningsbestemmelser vil ligeledes kun blive iværksat efter forhandling med industriministeren og forbrugerombudsmanden.

Forslaget skal endvidere ses på baggrund af, at Rådet for de europæiske fællesskaber har vedtaget rammedirektiv af 14. maj 1979 om oplysning ved mærkning om husholdningsapparaters energiforbrug (79/530/EØF) samt direktiv (anvendelsesdirektiv) af 14. maj 1979 om anvendelse af rammedirektivet på elbageovne (79/531/EØF).

Formålet med direktivet om oplysning ved mærkning om husholdningsapparaters energiforbrug er at harmonisere mærkningen om elapparaters elektricitetsforbrug og undgå, at der gennem forskellige former for mærkning i de enkelte medlemslande opstår tekniske handelshindringer samt at bidrage til en reduktion af husholdningsapparaternes energiforbrug.

Det er i dette direktiv bestemt, at der efterhånden skal vedtages anvendelsesdirektiver for følgende apparater udover elbageovne, for hvilke anvendelsesdirektiv allerede er vedtaget: køleskabe og dybfrysere, vaskemaskiner, opvaskemaskiner, tør-

retumblere, vandvarmere, fjernsynsapparater og strygemaskiner.

Ifølge direktivet kan det enkelte medlemsland selv afgøre, om det vil foreskrive mærkning af de omhandlede apparater, men landene skal under alle omstændigheder træffe foranstaltninger, der forbyder mærkningsordninger, som ikke på alle måder er i overensstemmelse med rammedirektivet og de respektive anvendelsesdirektiver.

Desuden er der vedtaget et direktiv af 16. december 1980 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om motordrevne køretøjers brændstofforbrug (80/1268/EØF).

Formålet med direktivet om motordrevne køretøjers brændstofforbrug er dels at fjerne tekniske handelshindringer, dels at sikre objektive og præcise oplysninger for købere og brugere.

Ifølge dette direktiv, der indtil videre kun omfatter personbiler til højst 9 personer, kan hver enkelt medlemsstat selv fastsætte retningslinjer for, hvorledes måleresultater for brændstofforbruget skal udleveres til køberen.

Lovforslaget er udformet med henblik på at give mulighed for at udstede bestemmelser på områder, som skønnes af betydning for forbrugerne, selvom EF ikke – eller endnu ikke – har taget initiativ på det pågældende område.

Forslaget er således ikke begrænset til de typer af energiforbrugende husholdningsapparater, som er omhandlet af rammedirektivet af 14. maj 1979, eller til motordrevne køretøjer, som er omfattet af direktivet af 16. december 1980 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om motordrevne køretøjers brændstofforbrug.

Et produkts energiforbrug må ses i sammenhæng med produktets ydeevne. Det vil derfor tilsvarende være nødvendigt, hvor det er muligt, at fastsætte bestemmelser om pligt til at give oplysninger om ydeevne. Der må følgelig eksistere metoder for måling af ydeevne. Kun på denne bag-

grund kan forbrugeren være i stand til at vælge det mest energieffektive produkt.

Den tekniske forberedelse af metoder for måling af energiforbrug og ydeevne og disses anvendelse må ske i det bredest mulige internationale samarbejde, fordi markedet for energiforbrugende produkter er præget af en betydelig udenrigshandel.

Ordninger vedrørende energimærkning må derfor tilrettelægges først og fremmest inden for rammerne af EF-samarbejdet og i øvrigt på bredest mulige internationale basis. Herved undgås tekniske handelshindringer, og ordningerne bliver ikke i strid med danske eksportinteresser.

Spørgsmålet om at sikre, at oplysninger om energiforbrug og ydeevne, som gives i reklameøjemed eller i annoncer og lign., er i overensstemmelse med god markedsføringsskik, henhører i medfør af markedsføringsloven under forbrugerombudsmanden. På denne baggrund er der i lovforslaget ikke medtaget særskilte bestemmelser herom.

Det må forventes, at udfyldning af lovens rammer vil strække sig over et længere tidsrum.

For artikler, apparater o. lign. til husholdningsbrug for hvilke, der endnu ikke foreligger planer i EF om energimærkning, må en eventuel national mærkningsordning afpasses markedsføringens organisation, produkternes karakter samt hensynet til det internationale samarbejde inden for EF, ligesom det vil blive sikret, at der ikke gennem mærkningsordningen opstår tekniske handelshindringer i modstrid med EF-aftaler.

For energiforbrugende produkter, for hvilke der er etableret en godkendelsesordning, vil man på grundlag af en nærmere vurdering basere sig på denne. Da der i henhold til direktiv af 13. februar 1978 om ydelsen i varmeproducerende anlæg, der anvendes til rumopvarmning og produktion af varmt brugsvand (78/170/EØF), af boligministeriet med hjemmel i byggeloven er etableret godkendelser, der også indebærer en mærkning af disse anlæg, er det ej heller hensigten at bringe lovforslagets bestemmelser i anvendelse inden for dette område.

Med henblik på at sikre offentlig information om loven og dens bekendtgørelser skønnes det nødvendigt at afsætte et mindre beløb. Herudover skønnes lovforslaget ikke at få nævneværdige udgiftsmæssige konsekvenser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

De produkttyper, som omfattes af lovforslaget kan inddeles i tre hovedgrupper:

- 1) energiforbrugende artikler, apparater, maskiner, anlæg m.v. til husholdningsbrug.
- 2) energiforbrugende artikler, apparater, maskiner, anlæg m.v. til levering af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand.
- 3) motordrevne køretøjer, dvs. biler, motorcykler, knallerter, traktorer og motorredskaber, jfr. færdselslovens § 2, nr. 12.

Ad hovedgruppe 1)

Produktgruppen omfatter de produkttyper, som omfattes af EF's Rådsdirektiv af 14. maj 1979, således: elbageovne, køleskabe og dybfrysere, vaskemaskiner, tørretumblere, vandvarmere, fjernsynsapparater og strygemaskiner. Af energiforbrugende produkter i øvrigt kan f. eks. nævnes belysningsartikler.

Ad hovedgruppe 2)

Formålet med at medtage produktgruppen er, at der med tiden i takt med fastsættelse af målemetoder på området kan etableres oplysningspligt på ensartet grundlag for alternative/vedvarende energianlæg, hvor forholdet mellem tilført og afgiven energi oplyses (nyttevirkningsgraden). Der sigtes herunder i første instans til varmepumper.

Ad hovedgruppe 3)

For så vidt angår motordrevne køretøjers energiforbrug er det alene hensigten at fastsætte bestemmelser for de køretøjskategorier, for hvilke der findes EF-regler om standardiserede målemetoder.

Ved regeludfærdigelsen i henhold til loven vil der ikke ske etablering af energimærkningsordning for produkter i tilfælde, hvor en afvejning af forbrugernes interesse i mærkning på et bestemt område ikke står i rimeligt forhold til de byrder, som en mærkning vil påføre erhvervslivet. Som et andet moment kan nævnes muligheden for at tage hensyn til den betydning, som bestemte produkters energiforbrug må antages at have i forbrugernes budget og for det totale energiforbrug.

Til § 2

Bestemmelsen udelukker, at der kan fastsættes oplysningsbestemmelser ved salg af brugte varer.

Til § 3

EF's energimærkningsordning forudsætter, at visse andre forbrugeroplysninger medtages udover energiforbrug og ydeevne. Eksempler herpå er vaskemaskiners støjniveau og vandforbrug.

*Til § 4**Til stk. 1*

Energistyrelsen, som i de fleste tilfælde forventes at føre tilsyn med loven, vil alene føre stikprøvevis kontrol. EF's energimærkningsordning for elektriske husholdningsapparater forudsætter, at der føres tilsyn med rigtigheden af mærkningsoplysningerne. For motordrevne køretøjer vil det være tilstrækkeligt, at sælger dokumenterer energiforbruget.

Til stk. 2

Med bestemmelsen sikres mulighed for, at særligt sagkyndige myndigheder vil kunne varetage tilsynsbeføjelsen.

*Til § 5**Til stk. 1*

Bestemmelsen svarer til anden lovgivnings tilsynsbeføjelser.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til anden lovgivnings tilsynsbeføjelser.

Til stk. 4

Med bestemmelsen kan der fastsættes regler om, at udgifter til kontrol af produktspecifikationerne energiforbrug og ydeevne, jfr. tillige § 3, skal afholdes af vedkommende erhvervsdrivende som en del af omkostningerne ved at markedsføre pågældende energiforbrugende produkt. Dette svarer til ordninger på andre varedeklarationsområder.